

MÜNÂFIK KİMSELER

Eûzübillâh mine'ş-şeytâni'r-racîm

Bismillâhirrahmânirrahîm.

el-Hamdülillâhi Rabbi'l-âlemîn. Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîh. Alâ külli hâlin ve fî külli hîn. Kemâ yenbağî li Celâli vechihî ve li azîmi sultânih. Ve's-salâtü ve's-selâmu alâ seyyidinâ Muhammedini'l-Mustafâ ve alâ âl'ihî ve sahbihî ve men tebi'ahû ilâ yevmi'd-dîn.

Emma ba'd...

Enne racülen iste'zene ale'n-Nebiyi sal-lallahu aleyhi ve sellem fe kâle: l'zenû lehû fe le bi'se ibnü'l-aşîreti ev bi'se raculü'l-aşîreti.

أَنَّ رَجُلًا اسْتَأْذَنَ عَلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ،
فَقَالَ: «اِذْنُوا لَهُ، فَلَبِئْسَ ابْنُ الْعَشِيرَةِ، أَوْ بِئْسَ رَجُلٌ
الْعَشِيرَةِ»

Hız. Âişe-i Sıddîka validemizden rivayet olunmuş ki;

“Adamın birisi Peygamber Efendimiz’in yanına girmek için izin istemiş.”

Kapalı bir kapının arkasına; bir odaya, eve girerken sahibinden izin almak âdeti var. Onun âdabını da görmüştük. “es-Selâmu aleyküm.” denilecek. “Girebilir miyim?” *E edhulu?* denilecek. İzin verilirse girilecek verilmezse demek ki mazeret varmış, dönülecek. Ve kapıya yüz çevrilmeyecek, bakılmayacak, kapıya yan dönülecek veya arka dönülecek ki açan kimse birden görülmesin diye.

Adamın birisi Peygamber Efendimiz’in yanına girmek için izin istedi. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* buyurmuş ki: *l’zenû lehû.* “Verin izni şuna.” *Bi’sse ibnü’l-aşîreti.* “Aşiretin, kavmin ne kötü bir mensubu o kimse. Girsin bakalım hadi. Ne diyecekse desin.” falan gibilerden.

Demek ki münafık olursa, o gibi kimsele- rin hakkında böyle söz söylemekte mahsur yok ki Efendimiz böyle diyor.

“Peki, izin verin gelsin, bırakın gelsin bakalım. Ama kavmin en berbatı, ne kötü bir mensubu.”

demiş. Artık herhalde ne kusuru vardığı- sa, Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*

çok kimseleri affeder ama onun o halinden dolayı böyle söylemiş.

عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
«مَا أَظُنُّ فُلَانًا وَفُلَانًا يَعْرِفَانِ مِنْ دِينِنَا شَيْئًا» قَالَ
«اللَّيْثُ: «كَانَا رَجُلَيْنِ مِنَ الْمُنَافِقِينَ»

An Âişete kâlet: Kâle'n-Nebiyyü sallallahu aleyhi ve sellem: Mâ ezunnu fülânen ve fülânen ya'rifâni min dîninâ şey'en. Kâle'l-Leysü: Kâne raculeyni mine'l-münâfikîne.

Yine Hz. Âişe-i Sıddîka validemizden rivayet olunmuş ki; *Kâlet*. “Şöyle demiş.” *Kâle'n-Nebiyyü sallallahu aleyhi ve sellem*. “Peygamber Efendimiz buyurdu ki.” *Mâ ezunnu fülânen ve fülânen ya'rifâni min dîninâ şey'en. Kâle'l-Leysü: Kâne raculeyni mine'l-münâfikîne.*

Yine Hz. Âişe validemiz anlatıyor. Çünkü evin ahalisinden olduğu için onun haber vermesi tabii. Peygamber Efendimiz buyurmuş ki; *Mâ ezunnu*. “Sanmıyorum ki.” *Fülânen ve fülânen*. “Falanca adam ve falanca adam.” *Ya'rifâni min dîninâ şey'en*. “Bizim bu dinimiz İslâm'dan bir şey biliyorlar sanmıyorum.

Sanmıyorum ki bir şey biliyorlar.” Bir şey bilmiyorlar. İslâm’ı anlamamışlar. Kafalarına girmemiş. İslâm’ın ruhunu, mahiyetini, zihniyetini anlayamamış bu adamlar.

Bu hadisi Buhâri hazretleri rivayet etmiş *rahmetullahi aleyh*. Ve hadisin râvilerinden birisi olan el-Leysü’bnü Sa’d demiş ki; “Bu iki adam.” İsimlerini söylediği Peygamber Efendimiz’in: *Kâne raculeyni mine’l-münâfikîne*. “Münafıklardandı.”

Biliyorsunuz Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz’in zamanında bazı insanlar toplumdaki korktuğu için “müslüman olduk” diyorlardı. Ama içleri adam olmamıştı. İçleri, kalpleri bozdu.

Onlar, münafıklar; bozgunculuk yaparlar, fitne çıkartırlar, dedikodu yaparlar, yüze gülerler arkadan kuyu kazarlar. Onlar hakkında diyor ki ikisi hakkında;

“Onların bizim dinimizden bir şey bildiklerini sanmıyorum.”

Dini, Allah’ı, âhireti, cezayı, Mahkeme-i Kübrâ’yı bilse yapmaz öyle şeyler. Öğrenemiyorlar. Nasipsiz.

Peki, bir insan Peygamber Efendimiz'in Asr-ı Saadeti'nde yaşar da üstelik bir de şartlar zorladığı için "müslüman oldum" der de niye münafık olarak kalır hâlâ?

a. Allah'ın Asr-ı Saadette Bile Münafıklara İslam'ı Nasip Etmeyişi

Çok önemli bir şey! Demek ki nasipsiz, Allah nasip etmiyor. Allahu Teâlâ hazretleri kimlere nasip etmez bu imanı, hidayeti?

وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

*Vallâhu lâ yehdi'l-kavme'z-zâlimîn.*¹

"Zalim olursa zalime hidayet vermez Allah."

Çünkü hidayet cennetin anahtarıdır. Cennetin anahtarını götürüp de sevmediği kişiye Allah vermez.

Zalim adam. Zulmün çeşitleri vardır. Zulüm, insan günah işliyorsa o da zalimdir. Nefsine zulmediyor, çünkü kendisini helak ediyor, âhirette başını derde sokuyor, cehenneme girecek, yanacak. Nefsine zulmediyor.

¹ 3/Âl-i İmrân, 88.

فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ

*Fe minhüm zâlimun li nefsihî.*²

“İnsanların bir kısmı günah işler. Yani nefesine zulmeder.”

Bazıları da başkalarına zulmeder. Kendisi günahı da işler de, bir de başkalarının haklarını çiğner; başkalarını inletir, ağlatır, üzer, zarara uğratır. Gadreder gasp eder, malını alır vesaire falan... O da bir zulüm.

ez-Zulmü zulümâtün yevme'l-kıyâmeti.

“Kıyamet gününde o kara kara belalar dertler başına çökecek. Kıyamet günü zulmet, karanlık olacak, o yaptığı zulümler.”

Böyle bir şey olduğu zaman, mânevî liyakatsizliği olduğu için Allah hidayet vermiyor.

Yoksa edebi, pişmanlığı olsa; kusuru olsa nice nice nice insanlar sonunda mü'min olmuşlardır. Hatta savaşımlara girip şehit olarak ölmüşlerdir. Cennetlik olmuşlardır. Ama başında İslâm'ın azılı düşmanlarıydı.

² 35/Fâtır, 32.

Hız. Ömer bile öyle değil miydi? Nasıl kızdıyordu müslümanlara? Nasıl eniştesini dövmüştü? Ağzını burnunu kanatmıştı?

Peygamber Efendimiz'i öldürmeye çıkıyor evden.

“Şu adamı öldüreyim.”

Çünkü iri yarı güçlü kuvvetli bahadır. Hızlı hızlı giderken, birisi onun kılıcını kuşanmış ciddi ciddi gittiğini görünce;

“Nereye gidiyorsun ya Ömer?”

“Şu adamın işini bitireceğim.”

falán deyince.

“Sen onun işini bitiremezsin, onun yanında onu canından ziyade sevip koruyan insanlar, muhafızlar var. Sen ona bir şey yapamazsın. Hem sen bir kere önce kendi ailene hâkim ol. Senin kız kardeşin, senin enişten müslüman olmuş. Sen ilk önce onları...”

“Ne! Onlar müslüman mı oldu?”

Hemen döndürüyor yolu. Doğru kız kardeşinin ve eniştesinin evine gidiyor. İçeride Kur' an okuyorlarmış. Dışarıdan geldiği zaman duyuluyor. Bakıyor Kur' an okuyorlar.

Tak tak tak hızlı kapıyı vuruyor! Tak açıyor!

Kapı varsa. Ben “kapıyı vuruyor” dedim ama laf olsun diye dedim. Belki kapıları yok perde var.

Öyle tahtayı nereden bulacaklar da 50 dolara kapı takacaklar?

İçeri giriyor.

“Ne okuyordunuz?”

“Yoktu yoktu...”

falán.

“Çıkartın!”

Bilmem ne...

“Siz de mi müslüman oldunuz?”

diyerek eniştesini dövüyor. Kız kardeşinin beyini dövüyor. Hırpalıyor, kanatıyor. O zaman artık kız kardeşi de sabrı taşıp söylüyor. Onun o böyle şiddetli şeyinden oturuyor;

“Allah Allah! Bu ne haldir, getirin bakayım, ben de okuyayım.”

falán derken. Kalbi yumuşuyor, yumuşuyor, yumuşuyor... İmana geliyor.

Neden?

Hız. Ömer niye müslüman oldu?

Niye müslüman oldu biliyor musunuz?

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz dua ediyordu.

“Yâ Rabbi! İki Ömer’den biriyle şu dini kuvvetlendir!”

diye. Peygamber Efendimiz’in duasına erdi de ondan. Yoksa Allah herkese hidayeti vermez. Resûlü’nün hatırına, o kızını gömen kişiyi müslüman etti. Cennetlik eyledi. Aşere-i Mübeşşere’den eyledi. İslâm’ın en yüksek şahsiyetlerinden oldu. Halîfe-i Sâni oldu Peygamber Efendimiz’den sonra.

Bir insan eğer münafık olarak kalıyorsa Peygamber Efendimiz’in zamanında edepsizlikleri vardır. Edepsizlikleri, terbiyesizlikleri vardır. Ondan öyledir.

Üçüncü hadîs-i şerîf:

عَنْ فَاطِمَةَ بِنْتِ قَيْسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ أَتَيْتُ
النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقُلْتُ إِنَّ أَبِي الْجَهْمُ وَ

مُعَاوِيَةَ خَطْبَانِي فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ أَمَّا مُعَاوِيَةُ فَصُعْلُوكٌ لَا مَالَ لَهُ، وَأَمَّا أَبُو الْجَهْمِ
فَلَا يَضَعُ الْعَصَا عَنْ عَاتِقِهِ مُتَّفِقٌ عَلَيْهِ. وَفِي رِوَايَةٍ
لِمُسْلِمٍ: وَأَمَّا أَبُو الْجَهْمِ فَضَرَّابٌ لِلنِّسَاءِ

*An Fâtıma binti Kaysin radiyallahu anhâ
kâlet: Eteytü'n-Nebiyye sallallahu aleyhi ve
sellem fe kultü: İne Ebe'l-Cehmi ve
Mu'âviyete hatebânî. Fe kâle Resûlullâh sal-
lallahu aleyhi ve sellem: Emmâ Mu'âviyetü
fe su'lûkûn lâ mâle lehû ve emmâ Ebû'l-
Cehmi fe lâ yede'u'l-asâ an atikihî. Müttefe-
kun aleyh. Ve fî rivâyetin li'l-Müslim: Ve
emmâ Ebû'l-Cehmi fe darrâbun li'n-nisâi.*

Fâtıma binti Kays, ashabdan ve muhacir-
lerden bir mübarek hatun. Peygamber Efen-
dimiz'den otuz dört hadis rivayet ettiği belir-
tiliyor. Bu Fâtımat'übni Kays demiş ki;

“Peygamber *sallallahu aleyhi ve sel-
lem*'e vardım yanına. Ve ona dedim ki; Ebû'l-
Cehim ve Muaviye beni evlenmek için istiyor-
lar.”

Ebû'l-Cehim... Burada hakkında bilgi verilmemiş. Ben de elimde başka kaynaklar olmadığı için geniş bilgi veremeyeceğim. Birkaç tane Muaviye var. Muaviyetü'bni Ebî Süfyân olabilir. Bir de Muaviye İbn Hakem es-Sülemî, Benî Süleym'den var. Peygamber Efendimiz'den 13 hadis rivayet etmiş. Muaviye bin Hayde var, Peygamber Efendimiz'den hadis rivayeti var. Horasan'da vefat etmiş. Muaviye b. Ebî Süfyân var. Emevî sülalesinden biliyorsunuz. Peygamber Efendimiz'in hanımının birisinin kardeşi oluyor. Meşhur Muaviye.

Onlardan hangisi olduğu burada belirtilmiyor. "Ebû Cehim ve Muaviye beni istediler" diye Peygamber Efendimiz'e danıştı Fâtıma binti Kays. Peygamber Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* dedi ki: *Emmâ Mu'âviye*. "Muaviye'ye gelince, Muaviye malı bulunmayan bir fakirdir."

Demek ki Muaviyeti'bni Ebî Süfyân değil. Çünkü o Kureyş'in zengini idi. O değil.

Muaviye parası pulu yok. Fukarâdır, malsız bir fakirdir.

“Ebû'l-Cehim'e gelince. Ebû Cehim omzundan sopasını yere bırakmaz. Hep sopası omuzunda gezer.”

Çapraz mı takıyordu, nasıl takıyorduydu, “eli sopalı” demek. Bu mânayı İmam Müslim *rahmetullahi aleyh* kitabında açıklamış: *Em-mâ Ebû'l-Cehmi fe darrâbun li'n-nisâi*. “O kadınları çok döven bir herifti.” *Darrâb* “çok darbe vuran, döven” demek. “Kadınları çok döven bir kimseydi.” demiş Peygamber Efendimiz.

Günahı âşikâre işleyen bir kimsenin onunla işi olacak bir kimseye durumunu söylemek câiz oluyor, gıybet olmuyor ya... Geldi sordu;

“Hangisine varayım? İkisi de istiyor beni. Talip oldular nikâhıma. Ona mı varayım ona mı varayım?”

“Bir tanesi fakirdir, malsız mülksüzdür, ötekisinin de sopa her zaman yanındadır, omuzundan sopası aşağıya inmez, bir yere bırakmaz. Eli sopalıdır.”

diyor.

“Kadınları çok döver. Gidersen çok dayak yersin.”

demek istiyor. Çünkü evlenecek, söylemezse olmaz.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* böyle dediğine göre demek ki bu hikâyenin sonu aslında meraklı. Hangisine vardı acaba sonradan bu Fâtıma binti Kays bilmiyorum. Burada da bir açıklama yok.

Ama demek ki birisiyle birisinin bir işi olacaksa, o da sana gelip bu nasıldır diye sor-duysa, o zaman doğruyu söylemek gerekiyor.

“Ben falancayla ticaret yapacağım, yapayım mı hocam? Ortaklık kuracağız, işime onu almak istiyorum.”

“İyi ama o beş tane iş batırdı. Sekiz kişiyi dolandırdı. Bilmem kaç kişiyi aldattı.”

Bunu söylemezse o adam da onunla iş yapacak. Ondan sonra o da aldanacak. Onun için işi düşen kimsenin bilmesi bakımından söylenir.

Sair zamanlar umumî terbiye; müslümanların kusurlarını örtmeye çalışmaktır. Kim bir müslümanın bir ayıbını örterse, Allah da onun

kıyamet günü bir ayıbını örter. Ama böyle kusuru yaygınlaşmış, artık fâsık-ı mücâhir olmuşsa, artık pervasız bir günahkâr olmuşsa o zaman söylenir. Bir de işi olan kimseye işi icabı bilsin diye söylenir.

Allahu Teâlâ hazretleri bizi güzel huylu, doğru sözlü, affedici, ayıpları örtücü, dedikodu yapmayan kimselerden eylesin.

Ama her şeyin haddi, çizgisi, hududu, şartı var. Bunları da bilmemiz gerekiyor. “Ben kusuru örteceğim” derken, iş yapacak adamın ortak olacağı kimsenin bildiğin kusurunu söylemezsen, canını yakmasına, malını batırmasına sebep olursan orada yanlış olur. Düşüneceksin, makul olanı yapacaksın.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz. Sa’d İbn Ebî Vakkas ve Utbe vesair *ırdvanallahu aleyhim ecmaîn*, sekiz sahabîyi; “Şu Kureyşlilerin ne yaptıklarını öğrenin, gelin.” diye Nahle’ye gönderdi. Taif ile Mekke arasında mıntıka.

Oraya gittiler onlar. Bir tanesini de başlarına, Utbe’yi de başkan, emîr tayin etti. “Sen bunların başkanı ol.” dedi. Böyle meşakkate, açlığa, susuzluğa tahammüllü sekiz

kişiyi bilgi toplamak için gönderdi Kureyş tarafına. Medine uzak ya, ne yapıyorlar, durumları nedir; bilgi almak için...

Onlar oraya vardılar. Baktılar dört kişilik bir kâfile bir sürü develerle geliyor. Dört kişi de var. Baktılar başlarındaki adamlar da azılı İslâm düşmanları.

“Ne yapalım ne edelim? Resûlullah bize buradan haber toplayın dedi ama bunlar da karşımıza geldiler.”

İstişare yaptılar;

“Bunlara saldıralım.” dediler. Mekke’ye yakın, Arafat tarafı, orada bir yerde. Nahle adlı, “hurmalık” demek.

Saldırdılar. Bir tanesini öldürdüler. İki tanesini esir aldılar. Bir tanesini kaçırdılar. Dört kişinin bir tanesini hakladılar. Ondan sonra iki tanesini de esir yakaladılar. Bir tanesi de kaçtı ellerinden, gitti. Ama haram aylardaydı. Savaşın, cidalin, Araplar arasında yapılmadığı zamanlardaydı.

Peygamber Efendimiz’e kervanı, ganime-ti, esirleri getirdiler. Efendimiz çok üzüldü. Dedi ki;

“Ben sizi oraya böyle adam öldürün, yol kesin, kervan vurun, ganimet alın diye göndermemiştim. Haber için göndermiştim.” dedi çok üzüldüm. Onlar da çok üzüldüler, dediler; “Resûlullah’ın talimatını tam uygulayamadık.” filan diye. Ama bir müddet geçtikten sonra, Cenâb-ı Hak Teâlâ hazretleri âyet indirdi.

Evet, haram aylarda savaşmak doğru değildir ama Harem mıntıkasından müslümanları çıkartmak da daha beterdir, fitne daha beterdir. Müslümanları da onlar çıkarttılar onlar daha suçlu diye. Onlar Peygamber Efendimiz’i öldürmeye kast etmemişler miydi? Niye hicret etti Peygamber Efendimiz? Âyet indirdi. Ondan sonra Peygamber Efendimiz, onlara artık âyet indikten sonra bir şey demedi. Onlar da sevindiler. Sıkıntı çekiyorlardı çünkü. “Yanlış bir iş yaptık mı?” falan diye. Kervanın içinde de epeyce kuru üzüm, deri, yiyecek içecek, epeyce işe yarayan malzeme de vardı.

Cenâb-ı Hak; “iyi yapmışsınız” demiş oldu sonuç itibariyle Allahu Teâlâ hazretleri.

b. Muhakeme Yeteneğimizi Sürekli Kullanmamız Lazım

Bu vakayı niçin anlattım?

Her zaman şu, Allah'ın bize verdiği muhakememizi, aklımızı, fikrimizi, ilmimizi, irfanımızı çalıştırıp yerine göre hareket etmek lazım. Yerine göre hareket edip Allah'ın rızasına uygun olanı bulmaya çalışıp onu yapmak lazım. Yersiz, Keloğlan masalında olduğu gibi ters yapmamak lazım. Yanlış nasihatı yanlış yerde uygulamamak lazım. Bu da neyi gerektiriyor? İrfan. Ârif olmayı gerektiriyor. Allahu Teâlâ hazretleri hepimize irfan versin, ariflik versin. Hepimize hakkı göster-sin, hakka uydursun, yolunda daim eylesin, cennetiyle, Cemâli'yle cümlemizi müşerref eylesin.

el-Fâtîha.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

